

Învățarea prin cooperare

profesor pentru învățământ primar ȘUTR RENATA
Școala Gimnazială „Vasile Lucaciu” Carei

Învățământul românesc se confruntă cu probleme din ce în ce mai complexe, care necesită un nou mod de gândire, idei noi, informații noi și bineînțeles, un nou mod de a învăța. În contextul actual, alfabetul de mâine nu va mai fi cel care nu știe să citească, ci cel care nu a învățat cum să-și folosească cunoștințele însușite.

Învățarea prin cooperare este o strategie de instruire structurată și sistematizată a grupurilor mici de elevi, astfel încât aceștia să poată lucra împreună urmând ca fiecare membru al grupului să-și îmbunătățească performanțele proprii și să contribuie la creșterea performanțelor celorlalți membri ai grupului. (Johnson R., Johnson D., Holubec E., 1994)

Prin aplicarea muncii prin cooperare, se urmărește interdependentă relațiilor între elevi. Pentru a ne asigura că elevii se gândesc la ei ca un grup, „noi, grupul nostru”, în loc de „eu”; trebuie să înțeleagă:

- ♥ sunt responsabili să învețe materialul
- ♥ trebuie să-i ajute pe ceilalți membri ai grupului să învețe materialul
- ♥ trebuie să ajute pe toți ceilalți membri ai grupului să învețe materialul

În grupurile de lucru, fiecare membru trebuie să-și îndeplinească partea sa de sarcină. **Scopul de bază al muncii în grup este că fiecare membru al grupului să devină mai puternic ca individ.** Aceasta înseamnă că fiecare persoană trebuie să fie responsabilă să învețe tot materialul și să-i ajute și pe ceilalți să facă același lucru. Acesta este asigurată prin:

1. Evaluarea performanței fiecărui elev.

2. Înapoiind rezultatul evaluării elevului și grupului pentru a-l compara cu un criteriu stabilit înainte. Feedback-ul ajută membrii grupului să recunoască și să sărbătorească eforturile de a învăța și contribuția în ajutorul colegilor, dă imediat asistență pentru corectare sau încurajarea necesară, schimbă atribuirea responsabilităților membrilor grupului pentru a evita să facă același lucru de mai multe ori.

Responsabilitatea individuală face ca membrii grupului să realizeze că nu pot să piardă timpul, lăsându-i pe ceilalți colegi să lucreze în locul lor. Tot în folosirea grupurilor de lucru se cere ca membrii grupurilor să se **încurajeze** unii pe alții în îndeplinirea sarcinii personale și în învățarea întregului material prezentat. Aceasta începe prin aranjarea elevilor aproape unii de alții (față în față). În timp ce elevii lucrează fiecare pe postul lui, profesorul va încuraja atitudinea pozitivă a elevilor (încurajări, ajutor, etc.).

Sunt trei pași pentru încurajarea atitudinii pozitive și deschise:

- ☞ **Primul** este să rezervăm timp pentru ca grupurile să se întâlnească. Grupurile au nevoie de timp pentru ca membrii să se cunoască între ei și să se obișnuiască împreună pentru a dezvolta un grup.
- ☞ **Al doilea pas** este de sublinia interdependență pozitivă care cere ca membrii să lucreze împreună pentru atingerea scopurilor.
- ☞ **Al treilea pas** este încurajarea interacțiunii constructive între membrii grupului (interacțiune constructivă există între elevi atunci când își explică între ei cum se rezolvă problemele, discută despre conceptele, tehnicile, strategiile învățate, învață ceea ce știu și pe colegi, își explică între ei legăturile dintre cunoștințele învățate acum și alte lecții din trecut).

Când folosim învățarea prin cooperare trebuie să-i învățăm pe copii tehnicile de lucru

în grup mic și calitățile interpersonale ce le sunt necesare pentru a lucra împreună eficient. În cooperare, elevii învață atât subiectele științifice prezentate (sarcina de lucru), cât și calitățile interpersonale și de lucru în grup (lucrul în echipă). Învățarea prin cooperare este prin ea însăși mai complexă decât învățarea individuală sau decât învățarea competitivă pentru că elevii trebuie să se concentreze atât pe sarcina de rezolvat cât și pe lucrul în echipă. Cu cât elevii au mai mult talent pentru lucrul în grup, cu atât mai mare va fi cantitatea și calitatea cunoștințelor învățate.

Metodele de învățare prin cooperare pot consolida atitudinile pozitive față de învățare, pot îmbunătăți performanțele, rezultatele școlare și stima de sine ale elevilor, putând promova interacțiunea pozitivă și sprijinul reciproc între elevi.

Cele mai des întâlnite strategii ale învățării prin cooperare în activitatea didactică din ciclul primar sunt: „Turul galeriei”, „Mozaicul”, „Masă rotundă”, „Caruselul”, „Cerc interior – cerc exterior”, „Amestecă, îngheață, formează perechi”, etc.

Prin toate acestea se culeg diferite informații, se învață un material nou, se dezvoltă responsabilitățile individuale, interdependența, ascultarea activă, echilibrarea situației.

Școala de azi nu reprezintă doar o instituție unde copiii și tinerii vin să primească informații, ci un loc unde trebuie să învețe toți cei care lucrează. Dacă în trecut profesorul a fost un transmițător de cunoștințe, azi el devine un mediator în procesul cunoașterii, un organizator, o călăuză a învățării, oferind elevilor, veritabile “experiențe de învățare”. Evident, cu cât situațiile de învățare vor fi mai bine alese sau imaginate de profesor, cu atât mai interesantă și mai eficace în planul învățării va fi activitatea de instruire. Acest lucru se poate realiza însă, doar într-o școală incluzivă, cea care poate răspunde unei mari diversități de copii, o școală în care toți participă și sunt tratați ca fiind la fel de importanți.

În societatea contemporană, profesorul trebuie să adopte un stil de predare centrat pe dezvoltarea personalității copilului, conferind predării flexibilitate, originalitate, receptivitate, îndrăzneală, independență în gândire, capacitate de asumare a unor riscuri, disponibilitate în încercarea unor practici noi, cultivă inteligența, imaginația, valorifică la maxim elementele educative oferite de conținuturi, dezvăluie semnificațiile umane și sociale ale conținuturilor.

Prin urmare, a instrui și a educa pe copil în școală nu presupune să-i dăm adevărul nostru, ci să- i dezvoltăm propria gândire, dezvoltându-i imaginația până la gândirea noastră.